

Tư Tưởng Ayn Rand

Dolores bảo tôi học mau, nhưng bà muốn tôi học mau hơn nữa mà không biết làm sao, vì tôi không có ai để mà nói tiếng Mỹ. Chung quanh tôi toàn là người Việt Nam. Tôi nói tôi nghe radio và tivi Mỹ, vặn to lên để tiếng Mỹ vang vào tai tôi. Dolores nói nếu tôi nói được thì tốt hơn, vì tôi nói và tôi lại nghe tôi thì kết quả gấp đôi.

Tôi nhắc lại lời bà trong lớp là phải nên nói lại (talk back) khi nghe radio và tivi. Bà cười. Hình như chuyện gì bà nói trong lớp cô học trò già này cũng nhớ hết.

Tôi nói Dolores tôi đọc sách Mỹ nhiều mười mấy năm nay mà tiếng Mỹ sao vẫn cứ dở. Tôi trao cho Dolores xem quyển tập tôi ghi ngữ vựng có ngăn A, B, C... đang hoang. Có nhiều chữ ghi rồi khi đọc thấy tôi vẫn quên, nên thay vì lật tự điển, tôi lật tập này ra.

Dolores cười tôi quá, vì tôi ghi ra nghĩa các chữ Anh bằng tiếng Việt. Bà bảo tôi phải lật tự điển Mỹ. Tôi bảo khi tôi đọc sách lúc kẹt vài chữ tôi chỉ cần biết nghĩa lúc đó thôi để hiểu tư tưởng người viết, nhưng lại không chú trọng về ngôn ngữ nên không nhớ ngữ vựng.

Dolores lại bảo hay là tôi nên học bằng cách chép ra một số đoạn của tác giả, vì sách của họ được edit (hiệu đính) kỹ, và hầu hết là người viết văn hay.

Tôi lật phía sau tập Ngữ Vựng này ra là các ghi chú về một số sách tôi đã đọc; ghi rõ sách nào của tác giả nào. Chương đó có những ngữ vựng gì khó, tôi chép nghĩa chữ Việt ra. Câu nào hay hoặc đoạn nào mà tôi thích thú, tôi đều có chép lại, hoặc ghi định nghĩa của vấn đề họ đã đặt ra. Tôi lại còn tô vàng hoặc gạch dưới cẩn thận nữa.

Tôi lật từng trang ghi chú và đọc cho Dolores nghe:

The Art of War của Sun Tzu (Tôn Tử Binh Pháp) do James Clavell hiệu đính và giới thiệu; Intellect, Mind Over Matter, Six Great Ideas của Mortimer J. Adler; Critique of Pure Reason của Emmanuel Kant; Uncommon Wisdom và The Turning Point của Fritjof Capra; The Power of Place của James A. Swan; Power, the Power to Create the Future của Eric A. Mitchell... Cuối cùng là quyển The Voice of Reason, Essays in Objectivist Thought của Ayn Rand do Leonard Peikoff hiệu đính.

Tôi bảo Dolores là tôi rất thích Mortimer J. Adler, và hỏi bà có đọc Ayn Rand không, Dolores gật đầu cười.

Trong quyển The Virtue of Selfishness (Đức tính của Sự Ích kỷ), Ayn Rand viết vài đoạn mà tôi từng thích thú và suy gẫm nhiều. Tôi đã chép lại và tạm dịch để đọc đi đọc lại.

The Virtue of Selfishness

To redeem both man and morality, it is the concept of "selfishness":

First step:

To assert man's right to a moral existence: to recognize his need of a moral code to guide the course and the fulfillment of his own life.

(The Objectivist Ethics)

He needs moral code because: The purpose of morality is to define man's proper values and interests, that concern with his own interests, and man must be beneficiary of his own moral actions.

The Objectivist ethics hold that the actor must always be the beneficiary of his action and that man must act for his own rational self-interest.

* One's own independent judgment is the means by which one must choose one's actions.

* Man cannot survive by any random means, but must discover and practice the principles which his

survival requires, so man's self-interest cannot be determined by blind desires or random whims, but must be discovered and achieved by the guidance of rational principles.

The Objectivist ethics is a morality of rational self-interest - or a rational selfishness.

Đề cứu chuộc cả người lẫn đạo đức, đó là khái niệm về “vị kỷ”.

Bước đầu tiên:

Xác nhận quyền của con người trên sự hiện hữu đạo đức: nhìn nhận nhu cầu về một nguyên tắc đạo đức hầu hướng dẫn cuộc sống và sự trọn vẹn của đời mình.

(Luân lý Khách quan thuyết)

Con người cần quy tắc đạo đức vì: Mục tiêu của đạo đức là để xác định giá trị và quyền lợi đặc thù, liên hệ đến tư lợi cá nhân, và người ta phải thừa hưởng từ chính các hành động đạo đức của mình.

Luân lý Khách quan Thuyết cho rằng người hành động phải luôn luôn lãnh lấy hành động của mình, và con người phải hành động cho tư lợi cá nhân duy lý.

* Sự phán đoán độc lập là phương tiện theo đó con người phải lựa chọn chính hành động của mình.

* Con người không thể sống bằng các phương tiện theo xác suất may rủi, mà phải khám phá và thực hành các nguyên tắc của sự sinh tồn đòi hỏi, vì vậy tư lợi của con người không thể được xác định bằng các ham muốn mù quáng hoặc sự may rủi bất thường, mà phải được khám phá và hoàn thành nhờ sự hướng dẫn của nguyên tắc duy lý.

Luân lý Khách quan Thuyết là một nền đạo đức của tư lợi cá nhân duy lý - hoặc là sự vị kỷ duy lý.

Final step: Voice of Reason

- Who is the final Authority in Ethics?

- The answers nobody decides

- Theories, ideas, discoveries are not created collectively; they are the products of individual men.

- In politics, as in every other field of human endeavor, a group can only accept or reject a product (or a theory); it cannot participate in its creation.

- In politics, as in every other field, men accept, by default, whatever the intellectual leaders of the moment have to offer. Then follow the man who offers the best idea.

==> This is the way knowledge spreads among men, and this has been the patterns of mankind's progress.

- The proof of the power of idea - the power of reason for men of all levels of intelligence - is the fact that no dictatorship was ever able to last without establishing censorship.

Bước cuối cùng: Tiếng nói của Lý lẽ.

- Ai là người có Thảm quyền cuối cùng trong Chủng tộc?

- Câu trả lời là không ai có quyền quyết định.

- Lý thuyết, tư tưởng, khám phá không phải được tập thể sáng tạo; đó chính là sản phẩm của các cá nhân.

- Trong chính trị, cũng như trong các lãnh vực công hiến khác của con người, một nhóm chỉ có thể chấp nhận hoặc phủ nhận một sản phẩm (hoặc lý thuyết) chứ không thể cùng tham gia vào việc tạo tác.

- Trong chính trị, cũng như trong các lãnh vực, người ta chấp nhận, một cách khiêm diện, bất cứ điều gì các nhà lãnh đạo của thời điểm đó đưa ra. Họ theo người nào đưa ra tư tưởng hay nhất.

== Đó là cách kiến thức phát triển trong loài người, đó là các khuôn mẫu của tiến bộ loài người.

- Chứng cứ của sức mạnh tư tưởng - sức mạnh của lý lẽ cho con người ở mọi trình độ thông minh - là sự kiện không có nhà độc tài nào có thể tồn tại mà không thiết lập nên sự kiểm chế.

How to Read (and not to write)

To solve a problem, one must identify and correct or eliminate its causes, therefore, one would expect the editorial writer to mention what caused the emergence of pressure groups.

- Why one must fight against communism and what one might fight for.

- What was freedom, individual freedom and individual right.

- Man is not a slave of the state - man's right to his own life (to freedom) has to be upheld with a great and proud sense of moral righteousness.

Cách đọc (và không viết)

Hầu giải quyết một vấn đề, phải nhận ra và sửa chữa hoặc loại bỏ các nguyên do, bởi thế, cần có một người viết hiệu đính để nêu lên sự trỗi dậy của các nhóm áp lực.

- Tại sao người ta phải chống cộng sản và người ta có thể tranh đấu cho điều gì.

- Điều gì là tự do, tự do cá nhân và quyền lợi cá nhân.

- Con người không là nô lệ của quốc gia - quyền của con người trên chính cuộc đời mình (cho tự do) phải được đề cao với cảm thức lớn lao và hãnh diện về sự chánh đáng đạo đức.

Altruism

- The Red's deepest atrocity was intellectual was the thing which had to be fought - and defeated - was their ideas.

- They had the leadership + semi-discipline of a criminal gang.

- They had an allegedly intellectual program and an allegedly moral justification.

The White had icons ==> That's why the Reds won.

Civilised world is being destroyed by its dominant schools of philosophy of irrationalism, altruism, collectivism that altruism is the tear gas that defeats resistance, by reducing men to crying and vomiting. In politics, in ethics, in art, in science, in philosophy - in the entire realm of human knowledge, it is reality that sets the terms, through the work of those men who are able to identify its terms and to translate them into objective principles.

Vị tha

- Sự tàn khốc sâu xa nhất của phe Đỏ là tinh thần vốn là một thứ phải được tranh đấu - và thua cuộc - như tư tưởng của họ.

- Họ có lãnh tụ + bán kỷ luật của một đảng tội ác.

- Họ có một cái gọi là chương trình cho tinh thần và một cái gọi là minh xác cho đạo đức.

- Phe Trắng thì có các biểu tượng. Do đó phe Đỏ thắng.

Thế giới văn minh bị tàn phá vì sự ngự trị của các trường phái triết lý về phi lý, vị tha, cộng đồng; trong đó thuyết vị tha là thứ hơi ngạt khiến phe kháng cự bị thất bại, làm cho người ta co rút lại để khóc lóc và nôn mửa.

Trong chính trị, luân lý, nghệ thuật, khoa học, triết học - trọn lãnh thổ của kiến thức nhân loại, chỉ có thực tế mới có ý nghĩa, qua tác phẩm của những người có thể nhận ra ý nghĩa và chuyển dịch chúng thành các nguyên tắc khách quan.

Tôi tự hỏi không biết sau khi đọc Ayn Rand, tôi có chịu ảnh hưởng của bà chăng. Nhưng tôi biết tôi có ảnh hưởng của Ann Morrow Lindbergh qua quyển Gift from the Sea (Món quà từ Biển cả). Thường rút lui ẩn dật để chiêm nghiệm những gì xảy ra trong đời sống.

Hôm nọ, tôi đến tiệm B. Dalton mới mở thật lớn trên lầu của Laguna Hills Mall. Tiệm này có nguyên một kệ dài chứa đủ loại sách mà tôi thích. Họ dành một khung riêng đặt năm quyển sách liệt kê vào hạng được độc giả ưa thích và có giá trị nhất, trong đó có quyển Gift of the Sea yêu quý của tôi.

Bốn quyển khác là Joshua của Joseph F. Girzone, Precious Present (Món Quà Quý Báu) của Spencer Johnson, Proverbs (Ngạn Ngữ) của Timothy Botts và quyển Prayers and Devotions, 365 daily meditations (Cầu nguyện và Tận hiến, 365 nhật niệm) của đức Giáo hoàng John Paul II.

Trong quyển sách của đức Giáo hoàng có nói về sự tĩnh lặng. Ngài có kể lại là trước khi Chúa Giê-su ra trước công chúng giảng đạo, Ngài đã vào sa mạc để sống tĩnh lặng 40 ngày.

22-1-95

Tuy đã bước sang mùa Xuân nhưng mấy hôm nay trời u ám vì mưa dầm. Hơi lạnh xuyên qua cửa sổ thấm vào người tôi. Tôi mặc thêm chiếc áo lạnh vào.

Con số thương vong ở Kobe, Nhật bản, theo tin tức truyền hình vào tối qua đã lên đến 5.060 người. Từ đêm qua đến đêm nay, có thể người ta đã tìm thêm bao nhiêu xác người nữa. Một trận động đất khủng khiếp cho nước Nhật bản từ nhiều năm qua.

Chủ nhật vừa qua, chúng tôi tham dự buổi họp tân Ban Trị sự ở Hội quán PGHH để thành lập các ban và chuẩn bị một số chương trình cho tương lai. Chú Nguyễn Duy Thanh, hội trưởng, đã hứa đem hết sức mình ra để lo việc đạo và giúp đỡ các đồng đạo, nhất là các vị đang kẹt tại các trại. Anh Nguyễn Hùng Quyền, phó hội trưởng nội vụ, hứa tiếp tay cùng Thanh Thu về việc đi họp chuẩn bị gặp ông Charles Sykes, phụ tá thứ trưởng Bộ Ngoại giao Hoa kỳ, đặc trách tị nạn, vào ngày 10-2-1995.

Tin khẩn từ trại tị nạn Thái Lan do ông Lê Văn Nho, trưởng ban đại diện, khiến mọi người bàng hoàng xúc động. Hội quán PGHH tại Phanat Nikhom cháy rụi cùng với nhà thờ và 6 căn nhà khác. Khi về nhà,

tôi điện thoại đọc cho chú Thanh nghe lá thư của ông Võ Thái Lộc. Tôi ghen ngào không cầm được nước mắt khi đọc đến đoạn anh Lộc nói nơi thờ phượng đã bị thiêu rụi.

25-1-95

Tôi kéo màn cửa màu xanh nhạt. Mưa vẫn rơi tầm tã bên ngoài. Sân sau không có hoa nhưng cây lá xanh tươi. Trên chiếc bàn thông thiên nhỏ hình vuông màu trắng gắn trên hàng rào, bình hoa cúc đã tàn, trái táo đỏ má chông tôi cũng vẫn còn đó, nhưng bà đang lơ lửng trên chiếc phi cơ bay hướng về Việt Nam. Bà sẽ đến phi trường Tân Sơn Nhất vào 9:00 giờ đêm nay, sau 17 giờ giã từ chúng tôi tại phi trường Los Angeles.

Bà đi cùng với gia đình người quen. Kể cả bà, “phái đoàn” có 14 người, với 28 hành lý. Anh chị Ba dắt con, dâu, rể về thăm nhà. Anh chị đi Việt Nam lần này là lần thứ năm. Các hành lý xếp hàng dài để cân một lượt. Tất cả đều được chị Ba kỹ lưỡng cột làm dấu bằng một miếng hàng kim tuyến màu tím cho dễ tìm khi đến phi trường ở Việt Nam.

Anh chị bảo: “Mỗi visa, chúng tôi kẹp \$20 mỹ kim để đi cho mau, nếu không họ cứ lục xét đồ mình hoài không biết khi nào mới ra khỏi phi trường để về nhà.”

Trúc, bạn tôi cũng về Việt Nam kỳ này, có mang theo hai quyển sách Cô bé làng Hòa Hảo của tôi vừa in xong. Một cuốn Trúc mua ủng hộ tinh thần cho tôi vừa mới tung sách ra; còn cuốn kia, tôi nhờ Trúc gửi biếu bác Hai Hạnh, người đã dạy tôi niệm Phật, và nhắc nhở tôi tu hành lúc tôi chỉ là một cô gái mới lớn ở đường Vườn Chuối. Tôi không bao giờ quên ơn bác.

9-2-95

Bốn chú chim én đậu trên buồng cau. Các chú chim nhẹ đến đổi các nhánh cau mong manh không oằn xuống tí nào. Tia nắng ban mai xuyên qua các tàu lá cau và hàng dương cao vút, rơi vào tận nơi tôi ngồi bên cửa sổ. Nắng lung linh nhẹ nhẹ đưa đẩy cùng sự lay động của các nhánh lá theo từng cơn gió thoảng.

Những cánh hoa mai thật và giả trên hai chậu hoa đặt phía sau vườn phảng phất dư vị của các ngày Tết Ất Hợi còn vương vấn đâu đây. Hình ảnh rộn rịp các hội chợ Tết Sinh viên, Cộng đồng, với rừng người đồng hương vẫn còn in dấu trong lòng tôi.

Đầu năm là dịp cho tôi kiểm điểm lại lần nữa các việc và thứ tự phải làm. Đã qua những ngày bận bịu cùng các chương trình giáo sự, phát thanh, báo chí, đạo pháp... cho mùa lễ tết. Vấn đề tị nạn đang chuyển hướng gây sôi động và mâu thuẫn trong các người bạn đã từng bắt tay nhau đấu tranh cho thuyền nhân. Sắp tới đây là vấn đề phát hành và ra mắt sách Cô bé làng Hòa Hảo.

Tôi biết tôi sẽ rất bận rộn trong tiến trình tranh đấu tư tưởng đối đầu cùng chủ nghĩa vô thần. Tôi cũng vừa kết thúc quyển Hỡi giải thoát con người ra khỏi sự nô lệ của chính mình. Dĩ nhiên, còn phải duyệt lại, và có thể đổi lại tên sách, nhưng tôi có thể tạm gác bút một thời gian, vì cảm thấy chưa đúng lúc. Đó là món quà tinh thần hơi khó nuốt, vì tuy nó gần với đời sống, nhưng lại hoàn toàn thuộc về phạm vi tư tưởng. Tôi dự trù sẽ xuất bản loại sách phóng sự và xã hội trước.

21-2-95

Tôi cứ tưởng như đã lâu lắm rồi không có viết trong tập nhật ký này. Cứ như đã một hai tháng, chừng nhìn lại chỉ có hai tuần qua.

Tuần lễ 13 đến 17-2-95, tôi nhập thất vào dịp Rằm tháng Giêng. Ngày rằm lại là ngày lễ Valentine, 14-2-95. Hôm đó tôi mua cho Tài một cái áo. Sau khi anh đi làm về thì chạy đi mua cho tôi một bình hoa rất đẹp, và gõ cửa phòng nhập thất trao cho tôi. Tôi thầm cảm ơn chồng vì đã giúp cho tôi một cuộc sống như ý tôi muốn.

Suốt tuần nhập thất tôi đọc Kinh Diệu Pháp Liên Hoa của thầy Thích Mãn Giác cho, đối chiếu cùng quyển Lotus Sutra do thầy Phạm Công Thiện cho. Tôi đọc tụng cả hai cùng lúc, từng đoạn một, để hiểu nghĩa; vì có đoạn bên tiếng Việt dễ hiểu, có đoạn nhiều cổ ngữ quá thì nhờ bản tiếng Anh giúp tôi dễ hiểu hơn.

Khi đi học trở lại, tôi kể cho bà Dolores nghe, bà thích thú lắm, vì cho là tôi đọc tụng Kinh tiếng Anh sẽ giúp cho việc thực tập các bắp thịt nơi cằm với những chữ phát âm khó khăn như th, ch, ed, và nhất là tôi ưa quên âm s ở cuối chữ.

Cuối tuần rồi thật bận rộn, vì Tài và tôi lo chuẩn bị cho việc ra mắt sách Cô bé làng Hòa Hảo và hội luận Phụ nữ và Gia đình với đề tài thu hẹp "Bạn của chồng và bạn của con".

Chủ nhật này, chị Bích Hà, Bích Huyền, Kim Chi và tôi sẽ đến đại học Orange Coast College tham dự hội luận về Phụ nữ và Tình yêu. Nguyên Phương, trưởng ban tổ chức, cho biết buổi hội luận này có mục đích nhằm hóa giải cho các nam nữ sinh viên về ý nghĩ cho rằng phụ nữ Việt Nam có vẻ bị nô lệ đàn ông. Tôi sẽ nói gì đây để nêu đúng tâm trạng của người phụ nữ Việt Nam ở thế kỷ 20?